

Cultuursensitieve jeugdhulp

Kennisplatform
Integratie &
Samenleving

Hans Bellaart
Kennisplatform Integratie & Samenleving

Videosessie Platform Vakmanschap Jeugdprofessionals
9 november 2021

1

Achtergrond

- Diversiteit in samenleving is een gegeven
- Er is al veel bekend over cultuursensitief werken
- Wordt niet overal toegepast
- Groei gespecialiseerde cultuursensitieve jeugdhulp
- Weinig uitwisseling van kennis
- Onderzoek wat leernetwerken kunnen bijdragen
- In regio Den Haag, twee leernetwerken jeugdhulp in samenwerking met Haagse Hogeschool
- Vandaag delen we ervaringen
- Eind van het jaar een handreiking met concrete tools via www.kis.nl en Platform Vakmanschap

2

Cultuursensitieve jeugdhulp

- Terminologie
- Waarom is het nodig?
- Hoe kun je het in je organisatie realiseren?
- Hoe kunnen leernetwerken daarbij helpen?

3

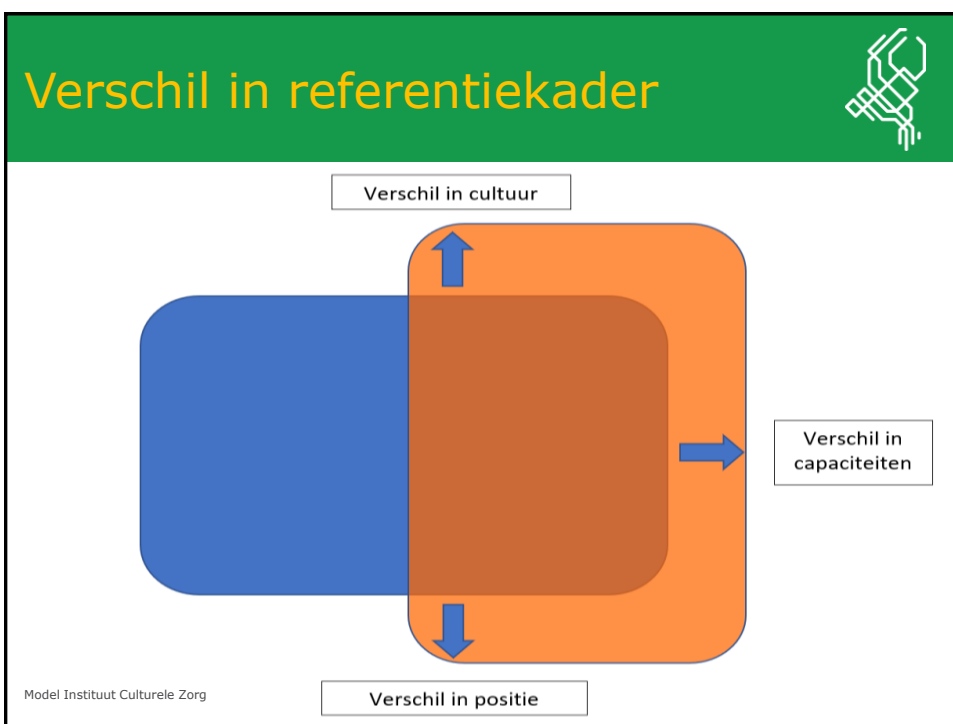
Verschillende termen

- **Diversiteit:** Verschil in gender, religie, culturele achtergrond, seksuele oriëntatie, etc.
- **Intersectioneel diversiteitsdenken:** verschillende identiteiten hangen samen – gerelateerd aan de norm. Afwijking van de norm heeft invloed op de (machts)positie.
- **Diversiteits sensitief:** bewust hiervan.
- **Cultuursensitief:** focus binnen het diversiteitsdenken op culturele achtergrond.
- **Inclusief werken:** iedereen kan participeren en heeft gelijke kansen.

4

5

Waarom cultuursensitief?

- Aansluiten bij de leefwereld, cultuur, capaciteiten
- Rekening houden met een minderheidspositie
- Verschillen kunnen overbruggen

→ noodzakelijk om kwalitatief goede en toegankelijke jeugdhulp te kunnen bieden.

6

Toegankelijkheid

- Relatief weinig gebruik jeugdhulp door gezinnen met migratie- of vluchtelingenachtergrond
- Wel meer kindbeschermingsmaatregelen
- Onbekendheid en wantrouwen

7

DIVERSITEITSENSITIEVE JEUGDHULP

Organisatie

- Outreachend
- Samenwerking sleutelpersonen
- Toegankelijk
- Herkenbaar
- Matching
- Flexibel in tijd
- Tolken
- Teamsamenstelling
- Bijscholing

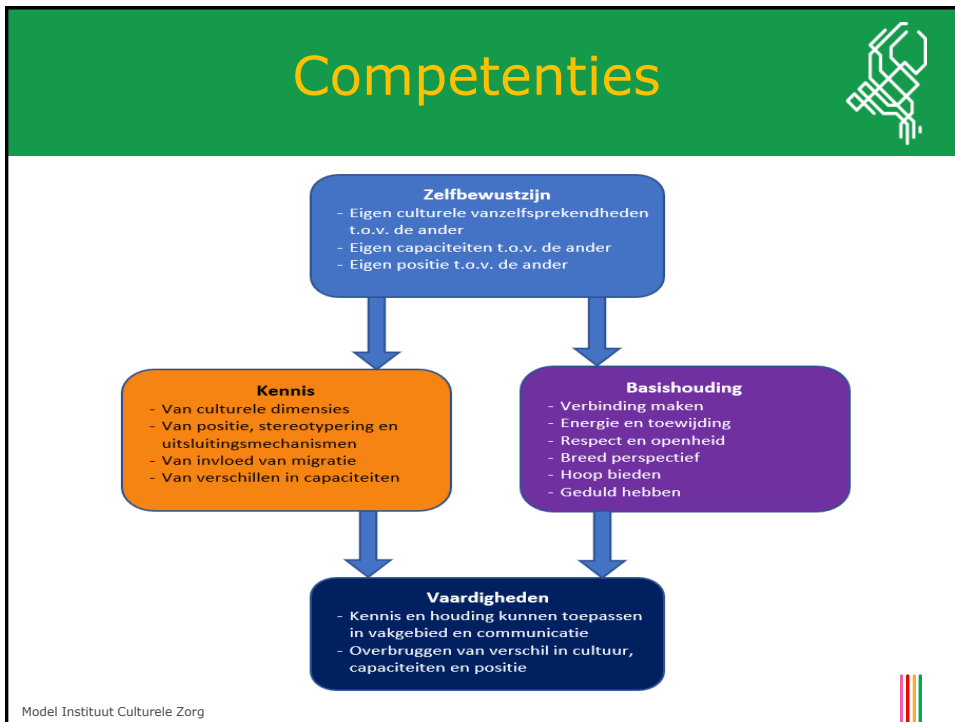
Competenties

- Kennis
 - Leefwereld
 - Culturele dimensies
- Houding
 - Open
 - Breed perspectief
 - Onbevooroordeeld
- Vaardigheden
 - Vertrouwen
 - Communicatie
 - Perspectiefwissel
 - Bruggenbouwer

Methodieken

- Systeemgericht
- Analyse:
 - Migratiecontext, taal, cultuur, positie
 - Generatieverschillen
 - Leefwereld
 - Netwerk - ecogram
 - Levenslijn
 - Identiteit
- Overbruggen
- Motiveren
- Empowerment

8

9

10

Organisatie

- Management van diversiteit en inclusie: als onderdeel van kwaliteitsbeleid
- Herkenbaar in werkwijze en teamsamenstelling
- Samenwerking sleutelpersonen, outreachend
- Matching tussen de professional en het gezin
- Organisatorische randvoorwaarden:
 - Flexibel met tijd
 - Tolken (telefoon)

11

Organisatie ontwikkeling

- Visie, beleid ontwikkelen
- Management stuurt verbeterproces aan
- Lacunes in kaart, actieplan
- Aanpassen methodiek en vragenlijsten
- Personeelsbeleid: werving, selectie, behoud
- Bijscholingsplan
- Regelmatig casuïstiekbeprekingen
- Leernetwerken

12

Leernetwerken

- Leren van elkaar, van sleutelpersonen en van 'cultuurspecifieke' organisaties
- Koppelen van kennis uit wetenschap aan praktijk
- Vanuit concrete casuïstiek duidelijk maken wat kan verbeteren
- Vanaf de werkvloer het management betrekken en duidelijk maken wat er nodig is
- Thema op de agenda
- Impuls om duurzaam in te bedden in de eigen organisatie
- Eind van het jaar een handreiking met concrete tools via www.kis.nl en Platform Vakmanschap

13

Tools voor organisatieontwikkeling

- Kennisplatform Integratie & Samenleving: www.kis.nl
- KIS audit: www.audit-diversiteit.nl/
- www.kis.nl/thema/intercultureel-vakmanschap
- www.kis.nl/artikel/nieuw-e-learning-intercultureel-vakmanschap
- www.kis.nl/publicatie/wijkteams-voor-alle-doelgroepen-effectief
- <https://www.kis.nl/sites/default/files/bestanden/Publicaties/praktische-gids-tools-voor-wijkteams.pdf> – Toolkit met methodieken
- https://neja.nl/wp-content/uploads/2020/03/Werken-met-culturele-diversiteit_def.pdf
- <https://werkplaatsenjeugd.nl/regionale-kenniswerkplaatsen-jeugd/ketjaa/>
- <https://www.kis.nl/publicatie/teambijeenkomst-waardenopvoeding-diversiteit>
- Charter diversiteit: <http://diversiteitinbedrijf.nl/charter-diversiteit-wat-is-het/>
- SER Kennisplatform: <https://diversiteitinbedrijf.nl/kennisplatform/>

14